

Pozderka Zoltán

Az információs műveletek helye és szerepe a művelettervezésben

DOI 10.17047/HADTUD.2016.26.K.131

Az információs műveletek, a többi szakterülethez hasonlóan, fontos szerepet játszanak művelettervezés folyamatában, melynek megértéséhez nagy segítséget nyújt a különböző definíciók összevetése, a hozzá tartozó törzsfunkció szervezeti megjelenítésének vizsgálata, valamint a hatásalapú megközelítés bemutatása. A művelettervezés folyamata során a szakterület az információs tevékenységeket elemzi, tervezi és értékeli a célkitűzések elérése érdekében, melyhez különböző munkacsoportokat működtet a törzs többi szakterületének beintegrálása céljából. Az információs műveletek szakterület elsősorban a művelettervező csoportban, illetve a törzs egyéb munkacsoportjaiban képviselteti magát a tervezés teljes folyamatában.

Az Ált/57 Információs Műveletek Doktrína 2014-es kiadása, amely a NATO 2009-es doktrínáján alapult, egy fontos lépés volt az információs műveletek (Information Operations – INFOOPS) szakterület legújabb eredményeinek ismertetése, a szakmai feladatok egységesítése, valamint a NATO művelettervezési eljárásrendjével történő harmonizáció felé. A doktrínákban szereplő elméleti ismeretek gyakorlatba ültetése, azon belül is az információs műveletek tervezésével kapcsolatos feladatok kidolgozása a Magyar Honvédség Összhaderőnemi Parancsnokság felelőssége maradt. Az elkészült Hatályos Műveleti Eljárások, illetve Utasítások szabályozzák az INFOOPS helyét és szerepét a parancsnokság műveleti jellegű működési rendjében,¹ azaz hol, mikor, milyen munkacsoportban képviselteti magát, illetve hogyan vesz részt a művelettervezés folyamatában. Csakúgy, mint a hadtudomány egyéb területein, a gyakorlások során szerzett tapasztalatok miatt, illetve az adott szakterületen elért hazai és nemzetközi eredmények tükrében folyamatos kiigazításra szorulnak az eljárásrendek és maguk a doktrínák is.

Írásomban vizsgálom az INFOOPS fogalmát, a hatásalapú műveletek tervezési sajátosságait, ismertetem az INFOOPS-törzsfunkció szervezeti megjelenését, majd az információs műveletek definíciójában szereplő négy alaptevékenység (ti. az integráció, az elemzés, a tervezés és az értékelés) mentén mutatom be az INFOOPS helyét és

1 battle rhythm

s szerepét a művelettervezés folyamatában. Céloom: ráirányítani a figyelmet a legújabb, 2014 és 2015 évben kiadott USA és NATO INFOOPS-doktrínákban található kisebb-nagyobb változásokra, valamint a NATO hadműveleti és harcászati szintjein végzett művelettervezések során szerzett megfigyelések közreadása, melyek azonnal felhasználva, vagy továbbgondolva szakmai viták alapjául szolgálhatnak úgy az INFOOPS, mint a művelettervezés területén. Céloom továbbá, hogy olyan gondolatokat és használható ismereteket osszak meg a téma iránt érdeklődőkkel, melyek összhangban vannak a hazai hadtudományi kutatások fő irányjaival (Boda et. al. 2016) és segítséget nyújthatnak az INFOOPS-műveletek tervezéséhez, a kapcsolódó eljárásrendek kidolgozásához.

Az információs műveletek fogalma

Az információs technológia napjaink egyik legdinamikusabban fejlődő területe. Habár az információs hadviselés egyes elemei egyidősek a háborúk történelmével, igazi jelentőségre csak a közelmúltban tett szert. A koncepció kezdetleges formája a 70-es években jelent meg az amerikai tudományos életben. Az alapokat egy magyar származású kutató, Thomas P. Rona fektette le. Az első igazi megjelenésére az 1991-es Öböl-háborúban került sor, majd a 90-es években egyre több próbálkozás történt az információs tevékenységek rendszerbe foglalására, illetve azok katonai célú felhasználására. Nem csoda, hogy a terület úttörői az amerikai katonai gondolkodók voltak, akik 1996-ban megalkották a szárazföldi, később az összhaderőnemi INFOOPS-doktrínákat, melyeket azután újabb és újabb kiadások követtek. (Haig 2011)

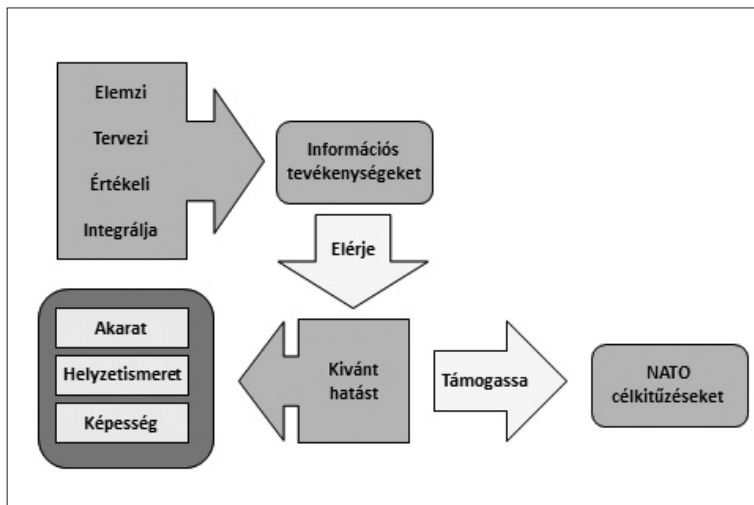
Az információs műveleteknek a 2015-ös NATO INFOOPS-doktrínában található fogalmát az összehasonlítás megkönnyítése érdekében három részre osztva célszerű elemezni: „(1) olyan törzsfunkció, (2) amely az információs tevékenységek elemzésével, tervezésével, értékelésével és integrálásával (3) a kívánt hatást fejt ki az ellenség, a lehetséges ellenség, valamint az Észak-atlanti Tanács által jóváhagyott célközönség akaratára, helyzetismeretére és képességeire, a Szövetség küldetésével kapcsolatban megfogalmazott célkitűzések támogatása érdekében”.² (AJP 3.10 2015) (l. 1. ábra)

A régebbi NATO-definíció szerint az: „... INFOOPS egy katonai funkció, amely a katonai információs tevékenységek alkalmazásával kapcsolatban tanácsot ad és koordinál annak érdekében, hogy a kívánt hatást fejtsse ki az ellenség, a lehetséges ellenség, valamint az Észak-atlanti Tanács által jóváhagyott csoport akaratára, helyzetismeretére és képességeire, a Szövetség küldetésével kapcsolatban megfogalmazott célkitűzések támogatása érdekében”.³ (AJP 3.10 2009)

Az információs műveletek fogalmát a következő formában találhatjuk meg a magyar doktrínában: „Az INFOOPS az információs környezet elemzéséhez és a hatástervezéshez kapcsolódó törzsfunkció. Tervezi, koordinálja, majd értékeli az információs tevékenységeket, integrálja azokat a katonai műveletek sorába annak érdekében, hogy elérje a kívánt hatást a célközönség akaratában, megértésében és képességeiben a küldetés célkitűzéseinek teljesítéséhez.” (Ált/57 2014)

2 A szerző fordítása.

3 A szerző fordítása.

1. ábra.

Az információs műveletek fogalma

(szerkesztette a szerző az AJP 3.10 Information Operations 2015 alapján)

A 2009-es NATO INFOOPS-doktrina az (1) pontban szereplő *törzsfunkció* helyett *katonai funkciót* használt, illetve a (2) pontban felsorolt négy alaptevékenység helyett csupán *tanácsot adott és koordinált*. A (3) pont tartalmában megegyezik mindkét verziónál, itt nem történt változás. Az Ált/57 Információs Műveletek Doktrína gyakorlatilag ugyanazt a definíciót használja, mint a 2015-ös NATO doktrína, csak más fordításban és kicsit eltérő megfogalmazásban.

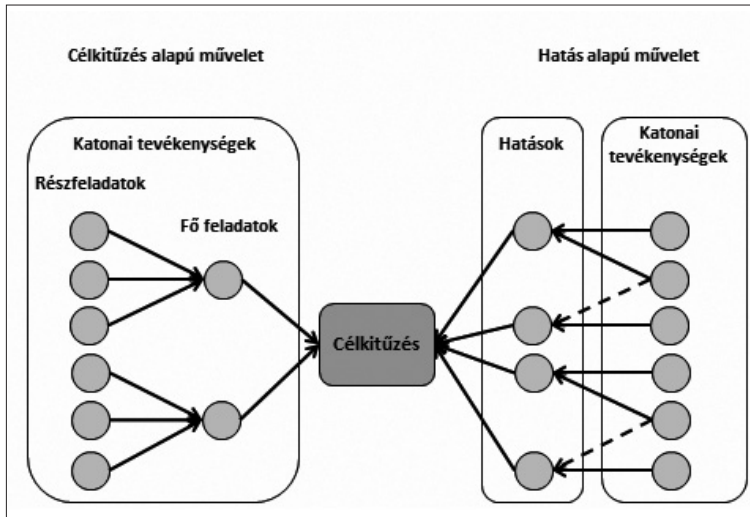
Az információs műveletek amerikai definíciója a következő: *„a katonai műveletek végrehajtása során információval kapcsolatos képességek integrált alkalmazása más műveleti vonalakkal összhangban, annak érdekében, hogy az ellenség, illetve a lehetséges ellenség döntéshozását befolyásolja, megzavarja, hibássá tegye, vagy átvegye föltte az irányítást, miközben a sajátot megvédi.”*⁴ (JP 3-13 2014) Figyelemre méltó, hogy a NATO-definícióval ellentétben nem tesz utalást a *hatások kifejtésére*, az *információs tevékenységek* helyett az *információval kapcsolatos képességek kifejezést* használja, illetve ezeket *„csupán” integráltan* alkalmazza, nem tér ki az *elemzés*, a *tervezés* és az *értékelés* feladatára.

A bevezetőben említettek szerint, a cikk az információs műveleteket a *tervezés* szempontjából kívánja bemutatni, de ehhez szükséges megérinteni az *elemzés*, *értékelés* és *integrálás* feladatkörét is. Az a bizonyos *elérni kívánt hatás* is kiemelt fontossággal bír a művelettervezés szempontjából, mivel a NATO által alkalmazott átfogó megközelítés hatásalapú tervezést is jelent. Azt is állíthatjuk, hogy a hatásalapú tervezés kialakulásával, majd előtérbe kerülésével az információs műveletek szerepe is egyre fontosabbá vált.

4 A szerző fordítása.

A hatásalapú műveletek koncepciója

A hatásalapú műveletek előtt a *célkitűzés alapú* megközelítés dominált. Itt a kitűzött célhoz olyan katonai tevékenységek révén lehet eljutni, melyek keretében először a részfeladatokat, majd a főbb feladatokat hajtjuk végre. Hatások „mellékesen” itt is keletkeznek és figyelembe is kell azokat venni a tervezésnél, elsősorban azért, hogy elkerüljük a nem kívánt hatásokat. A katonai tevékenységek alapját azonban az elérendő cél képezi, nem pedig az elérendő hatás. A hatásalapú megközelítés esetében a katonai tevékenységek olyan hatásokat, illetve a rendszerben olyan változást idéznek elő, melyek az adott célkitűzés elérését biztosítják. (Vego 2006) (l. 2. ábra)

2. ábra.

Célkitűzés alapú és hatásalapú megközelítések összehasonlítása

(szerkesztette a szerző Vego, Milan: Effects-Based Operations: a Critique, 2006 alapján)

A hatásalapú megközelítést a NATO is átvette és *Műveletek hatásalapú megközelítése* (Effects Based Approach to Operations – EBAO) néven hivatalos irányvonallá tette a Katonai Tanács 2006-os állásfoglalásában. Az EBAO elméleti modellje alapján a katonai tevékenységek olyan hatásokat érnek el, melyek változást okoznak egy vagy több közeg állapotában. A változás egyben a célkitűzés eléréséhez vezet, illetve annak teljesítése az elvárt véghelyzethez. (MCM-0052-2006) A Katonai Tanács egy későbbi állásfoglalásában hatályon kívül helyezte az EBAO fogalmát és helyette az *átfogó megközelítés* lett a hivatalos alapelv. Azonban a NATO-műveletek megtervezésében és végrehajtásában a hatásalapú megközelítést továbbra is érvényben hagyta. Tehát csak a megnevezés változott, a koncepció maradt a régi. (MCM-0041-2010)

Az információs műveletek szempontjából a hatásalapú tervezés azért kiemelt fontosságú, mert a hadviselő felek a régmúltban szinte csak kinetikus és halálos hatásokat tudtak elérni, viszont napjainkban ez kiegészült a nem kinetikus és nem

halálos hatások lehetőségével is. Az azokhoz tartozó tevékenységeket nemcsak a haderőnemek klasszikus műveleti közegeiben (ti. a szárazföld, a légtér, a tenger és a világűr), hanem az információs környezet kognitív, virtuális és fizikai közegeiben is végrehajtják. Az INFOOPS-törzs legfontosabb feladata az információs tevékenységek által kiváltható hatások megtervezése, melyek a *döntő feltételek*, a *célkitűzés*, illetve az *elvárt véghelyzet* elérését biztosítják akár közvetlen, akár közvetett módon.

Az INFOOPS-törzsfunkció

A NATO 2015-ös doktrínája számos pontban eltér a 2009-es verzióban és az Ált/57-ben foglaltaktól az információs műveletek keretében végzett tevékenységek tekintetében. Ezek a következő képességek és technikák alkalmazásából állnak: lélektani műveletek; elektronikai hadviselés; civil-katonai együttműködés; számítógépes hálózatok elleni támadások; számítógépes hálózatok kiaknázása; megjelenés, viselkedés és arculat; megtévesztés; műveleti biztonság; egyéb, különleges képességek; fizikai megsemmisítés; katonai tömegtájékoztató. A kulcsbeosztású vezetőkkel történő érintkezések kiegészültek a légénységi szintű érintkezésekkel, melyek egyaránt lehetnek előre tervezettek, illetve nem tervezettek. (AJP 3.10 2015)

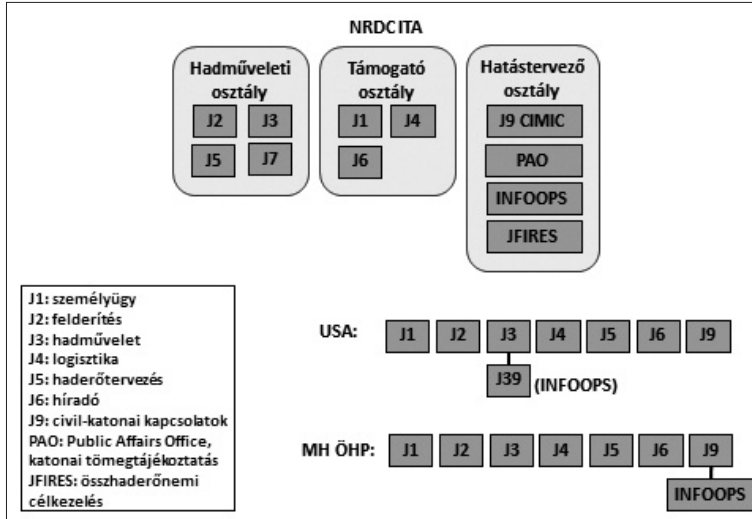
Amerikai megközelítésben az INFOOPS a következő képességeket használja a hatások elérése érdekében: stratégiai kommunikáció; kormányzati koordinációs csoport;⁵ tömegtájékoztató; civil-katonai műveletek; kibertér-műveletek; információs fölény biztosítása; úrhadviselés; katonai információtámogató műveletek (Military Information Support Operations – MISO);⁶ felderítés; katonai megtévesztés; műveleti biztonság; különleges technológiai műveletek; egyesített elektromágneses spektrum műveletek (Joint Electromagnetic Spectrum Operations – JEMSO);⁷ és végül a kulcsbeosztású személyekkel történő érintkezések. (JP 3-13 Information Operations 2014)

A 3. ábrán látható néhány példa az INFOOPS-törzsfunkció elhelyezésére a különböző parancsnokságok szervezeteiben. Az USA esetében az INFOOPS-törzsfunkciót J39-nek nevezik és általában a hadműveleten, azaz a J3-on belül található. (JP 3-13 2014) Az MH ÖHP esetében az *információs műveletek* szakterület a J9, pontosabban a Civil-katonai Kapcsolatok Főnökség állományába tagozódik be. (Ált/57 2014) A NATO esetében érdemes az olaszországi gyorstelepítésű hadtest (NATO Rapid Deployable Corps Italy – NRDC ITA) szervezeti felépítését megvizsgálni, ahol az INFOOPS szakterület önálló főnökségként a tömegtájékoztatóval (PAO), a civil-katonai kapcsolatokkal és az összhaderőnemi célkezeléssel együtt található meg a hatástervező osztály (Influence Division) szervezetében. (Caldwell 2016)

5 Stratégiai szinten a minisztériumok között és a kormányzati, valamint a nem kormányzati szervezetekkel koordináló elem.

6 A korábbi PSYOPS megfelelője.

7 Az elektromágneses spektrum kezelése és az elektronikai hadviselés tartozik hozzá.

3. ábra.
INFOOPS-törzsfunkció megjelenítése
(szerkesztette a szerző)

A többi szakterület bevonása és beintegrálása az USA esetében az INFOOPS-részlegben, a régi NATO és a magyar doktrínák szerint az Információs Műveletek Koordinációs Bizottságon (INFOOPS Coordination Board – IOCB), a 2015-ös NATO doktrína alapján az Információs Tevékenységeket Koordináló Bizottságon (Information Activities Coordination Board – IACB) keresztül valósul meg. Az NRDC ITA esetében, amely egy összhaderőnemi műveletek vezetésére is képes harcászati szintű parancsnokság, az IACB mellett az Információs Tevékenységek Munkacsoport (Information Activities Working Group – IAWG) is megtalálható.

Az információs műveletek tervezése

Az információs műveletek tervezésének alapját legtöbbször a stratégiai iránymutatás, vagy a stratégiai kommunikáció (Strategic Communication – StratCom) határozza meg. Az USA esetében a stratégiai kommunikáció egy olyan összkormányzati tevékenység, melynek a felelőse a külügyminisztérium. Ha a nemzeti érdekérvényesítés négy eszköze: a diplomácia, az információ, a haderő és a gazdaság (Diplomacy, Information, Military, Economy – DIME) közül az információ kerül kiválasztásra, mint az elvárt véghelyzethez történő eljutás módja, akkor a katonai INFOOPS csak támogatja azt, de nem felelős a stratégiai kommunikációért. Ha a katonai eszközök alkalmazása mellett dönt a politikai vezetés, az INFOOPS egyike lesz a végcél elérése érdekében végrehajtott katonai tevékenységeknek.

A NATO, mint katonai és politikai szövetség sajátos helyzetben van a stratégiai kommunikációt illetően is. A StratCom egyszerre politikai és katonai folyamat, melynek célja a Szövetség cselekedetei és üzenetei közötti összhang megteremtése, nem

mellesleg a következetesség és átláthatóság biztosításával a megértés és bizalom elérése. A Katonai Bizottság (Military Committee – MC) javaslata alapján az Észak-atlanti Tanács (North Atlantic Council – NAC) stratégiai iránymutatást ad ki, amely egyaránt tartalmazhat instrukciókat a StratCom alkalmazásával, illetve a stratégiai parancsnok által végrehajtandó INFOOPS műveletekkel kapcsolatban. (AJP 3.10 2015)

A stratégiai, illetve a hadműveleti szintű művelettervek *SS melléklete* a StratCom, *UU melléklete* az INFOOPS-feladatokat tartalmazza. (COPD 2013) Hadműveleti szinten a művelettervezés során az INFOOPS-törzs *elemzi* az információs környezetet, hatásokat azonosít a célkitűzések eléréséhez, megtervezi az információs tevékenységeket, részt vesz a céltervezésben, valamint *értékeli* az információs műveletek által elért hatások eredményességét. Az INFOOPS-törzs egyrészt az Információs Műveletek Koordinációs Bizottságon, illetve az Információs Műveletek Munkacsoporton keresztül *integrálja* a többi szakterületet az INFOOPS-tevékenységek megtervezése érdekében, másrészt a Művelettervező Csoportban képviselteti magát a tervezés folyamatában. Fontos megjegyezni, hogy míg az *integráció* folyamatosan megvalósul a művelettervezés teljes időtartama alatt, addig a másik három alaptévékenység egymással átfedésben, de a más-más fázisokban kerül végrehajtásra. Az *elemzés* és az *értékelés* a művelettervezési folyamat elején, illetve a végén található lépésekhez kapcsolódik. A *tervezés* a kettő közötti fázisokat, vagyis a cselekvési változatok kidolgozását, a művelet elgondolás és a művelet terv dokumentumainak kidolgozását, valamint a szakterületet érintő mellékletek elkészítését foglalja magába.

Az INFOOPS négy alaptévékenysége

A tervezés lépései a 2009-es NATO és az Ált/57 doktrínákban a COPD szerint épülnek fel, ezzel szemben a 2015-ös kiadású NATO INFOOPS doktrína az AJP-5-ben is megtalálható Hadműveleti Szintű Tervezési Folyamat (Operational-level Planning Process – OLPP) nyolc lépését követi. (4. ábra) Mivel mindegyik doktrína részletesen tárgyalja a lépésekhez tartozó művelettervezési feladatokat, itt eltekintünk részletes bemutatásuktól.

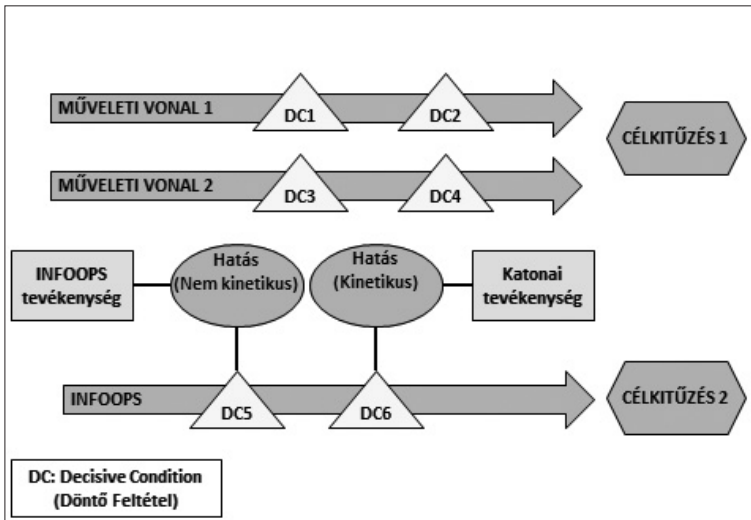
A bevezetőben ismertetett INFOOPS-definícióban a négy alaptévékenység egyike az *elemzés* volt. Ez általában a tervezési folyamat elején, a küldetéselemzés során kerül végrehajtásra. A *rendszer a rendszerben* koncepciót alapul véve történik meg a műveleti környezet elemzése, vagyis a politikai, katonai, gazdasági, társadalmi, információs és infrastrukturális tényezők. Az INFOOPS alapvetően az információs közeg elemzésében vesz részt, valamint a faktorok és a súlypont elemzésében, a kritikus képességek, követelmények és sebezhetőség azonosításában.

A cselekvési változatok, illetve a műveleti elgondolás kidolgozása során részt vesz a műveleti vázlat kialakításában, a műveleti vonalak felépítésében. Az INFOOPS-tevékenységek támogatják az összes műveleti vonalat, illetve a művelet jellegétől függően saját INFOOPS műveleti vonalat dolgoznak ki, vagyis *megtervezik* az INFOOPS tevékenységeket. Az 5. ábrán látható egy leegyszerűsített példa, amelyben az INFOOPS műveleti vonalon betervezett két döntő feltételhez egy kinetikus és egy nem kinetikus hatás tartozik. A kinetikus hatás lehet egy adótorony kiiktatása,

COPD / TSZSZ	AJP-5
1. Helyzetismeret	1. Feladatvétel
2. KVL elemzés, hdm.értékelés	2. Küldetéselemzés
3.a. Küldetéselemzés	3. CSV-k kidolgozása
3.b. CSV-k kidolgozása	4. CSV-k elemzése
4.a. Elgondolás kidolgozása	5. CSV-k összehasonlítása
4.b. Műveletterv kidolgozása	6. Pk CSV döntése
5. Terv aktiválása, végrehajtás elemzése	7. Művelet elgondolás és terv kidolgozása
6. Átmenet, kivonás	8. Művelet értékelése, terv felülvizsgálata

4. ábra.
A COPD és az AJP-5 lépéseinek összehasonlítása
(szerkesztette a szerző)

amihez katonai tevékenységként tüzéségi csapást, vagy különleges műveleti erők alkalmazását lehet tervezni, míg a nem kinetikus hatás eléréséhez (például egy döntéshozó, vagy egy csoport befolyásolásához) lélektani műveletek, vagy egyéb más INFOOPS-tevékenység alkalmazása is tervezhető.

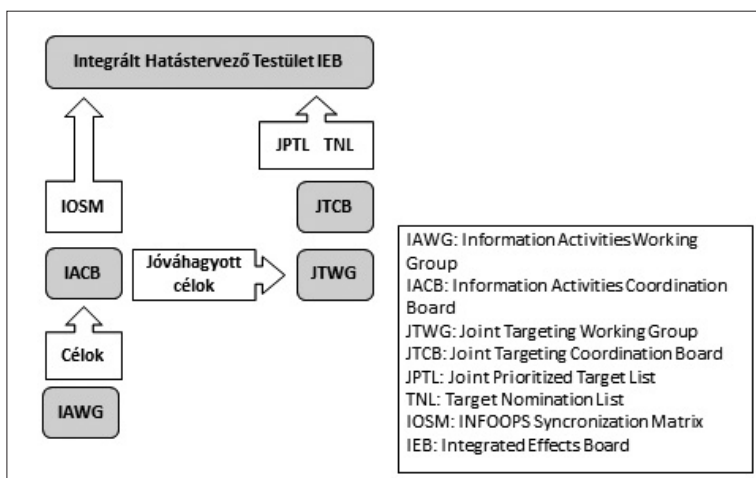

5. ábra.
Az INFOOPS műveleti vonal felépítése
(szerkesztette a szerző)

Fontos megjegyezni, hogy szinte minden katonai tevékenység hatást vált ki valamilyen formában, melyeket igyekezni kell figyelembe venni és a kívánt célkitűzés elérésére felhasználni. Egy szimpla manőver, vagy csapatmozgás is képes lehet az ellenség döntéshozóját számunkra kedvezően befolyásolni, vagyis egy kinetikus hatással nem kinetikus másodlagos hatás érhető el.

Az INFOOPS különböző munkacsoportok működtetésével *integrálja* a többi szakterületet a tervezési folyamat, az elemzés és értékelés során, legyenek azok szakmai szempontból közeleiek (mint például a civil-katonai kapcsolatok, a lélektani hadviselés, a tömegtájékoztatás), vagy nem annyira közeleiek (mint például a manőver, a logisztika, a híradó-informatika). Az információs műveletek által elérni kívánt hatások megtervezése szerves részét képezi a céltervezésnek, illetve a hatástervezésnek. Ennek kivitelezésére számos gyakorlati példa létezik (én az 6. ábrán az NRDC ITA hatástervezési rendszerét mutatom be leegyszerűsített formában). Az Információs Tevékenységek Munkacsoport (IAWG) kidolgozza a halálos és nem halálos célok listáját, melyet az Információs Tevékenységek Koordinációs Testület (IACB) hagy jóvá, majd továbbít az Összhaderőnemi Célkezelő Munkacsoport (JTWG) részére. Ez alapján elkészül az Összhaderőnemi Prioritizált Céllista (JPTL), illetve a Céljelölési Lista (TNL), melyeket az Összhaderőnemi Célkezelő Koordinációs Testület (JTCB) hagy jóvá első körben. Ezeket továbbítják az Integrált Hatástervező Testület (IEB) részére. Az IAWG által kidolgozott másik dokumentum az INFOOPS Szinkronizációs Mátrix (IOSM), melyet az IACB közvetlenül az IEB-nek juttat el.

Az INFOOPS-tevékenységek által kiváltani tervezett hatások eredményességének vizsgálata szintén szerepelt az INFOOPS-alapfunkciók között *értékelés* megnevezéssel. A műveletek értékelésére létrehozott törzselemet a parancsnokságok különböző módon alkalmazzák (van, ahol önálló főnökségként működnek, de találhatunk

6. ábra.

Az INFOOPS és a célkezelés helye a hatástervezésben

(szerkesztette a szerző)

példát arra, hogy egy főnökség állományába tagolódnak). Magyarországon nincs ilyen funkcióval bíró szervezeti elem. Az NRDC ITA esetében a műveletértékelő részleg a G5 művelettervező főnökség állományában található.

Az elérendő hatásokat úgy kell kiválasztani és megtervezni, hogy megfigyelhetőek és mérhetőek legyenek. A műveletértékelő szakterület folyamatosan nyomon követi a műveleti környezetben beállt változásokat a műveleti vonalak és a döntő feltételek alapján és egyben visszacsatolást nyújt a parancsnok számára a tervezett hatások elérésével kapcsolatban. Az egyik mértékegység a harcászat szinthez közelebb álló *hatékonysági mutató* (Measure of Performance – MOP), amit számadatokkal lehet mérni és arról ad képet, hogy a mért tényezők időben, térben hogyan oszlanak el, mi a különbség közöttük. A másik, a hadművelei szintre jellemző mértékegység a *hatásossági mutató* (Measure of Effectiveness – MOE), ami arról ad képet, hogy a rendszerben milyen változás állt be, sikerült-e a tervezett hatásokat elérni. Az INFOOPS-törzs a saját szakterületének figyelemmel kísérésével és értékelésével vesz részt a Műveletértékelő Munkacsoport (Operations Assessment Working Group – OAWG) munkájában.

Következtetések

A legújabb kiadású doktrínák, elsősorban a 2015-ös NATO INFOOPS doktrína fontos változást tartalmaznak az információs műveletek fogalmában, a többi törzsfunkció integrálása érdekében működtetett munkacsoportok megnevezésében, valamint a tervezés során használt lépések megnevezésében. Ezek tanulmányozása nagymértékben hozzájárulhat a hazai szabályzók frissítéséhez, a Hatályos Műveleti Utasítások és Eljárások naprakésszé tételéhez.

Az NRDC ITA működését és eljárásrendjét bemutató példák az INFOOPS- tevékenységekkel kapcsolatban hasznos mintaként szolgálhatnak a hazai képességek fejlesztése, kialakítása során. Ilyen lehet például a munkacsoportok felépítésének, működési rendjének vizsgálata, illetve annak elemzése, az INFOOPS szakterület hogyan működik közre, hogyan kapcsolódik be a művelettervezés folyamatába. Az INFOOPS csak részben érintett a műveletértékelés kérdésében, de egy ilyen hiányzó képesség kialakításának szükségessége szintén adhat okot további szakmai vitára.

Ahogy már szó volt róla, az NRDC ITA eléggé előremutató módon az Információs Műveletek Főnökséget és az Összhaderőnemi Célkezelő Főnökséget a Hatástervező Osztályba szervezte a 3. ábrán látható képességek integrálásával. Mivel az INFOOPS tevékenységek tervezésének egy része a célkezelésen belül, azzal szoros együttműködésben valósul meg, mindenképpen van létjogosultsága az elképzelésnek. Nem egy végleges, kiforrott koncepcióról van szó és legalább annyi érv szól ellene, mint mellette, de hazai szempontból mindenképpen érdemes nyomon követni és saját célra felhasználni a tapasztalatokat.

FELHASZNÁLT IRODALOM

- AJP-3.10 Allied Joint Doctrine for Information Operations, 2009.
- AJP-3.10 Allied Joint Doctrine for Information Operations, 2015.
- AJP-5 Allied Joint Doctrine for Operational-level Planning, 2013.
- Ált/57 Információs Műveletek Doktrina. A Magyar Honvédség kiadványa, 1. kiadás, 2014.
- Boda József et. al.: Fókusz és együttműködés: A hadtudomány kutatási feladatai. Honvédségi Szemle, 2016/3. pp. 3–19.
- Caldwell, Steve: The Influence Pillar. Everywhere Rapidly. 2016. 1. szám pp. 11–13.
http://www.nrdc-ita.nato.int/db_object/www_nrdc-ita_nato_int/usr/file/magazineok.pdf
(Letöltve: 2017. 01. 01.)
- COPD Allied Command Operations Comprehensive Planning Directive v2.0, 2013.
- Haig Zsolt: Az információs hadviselés kialakulása, katonai értelmezése. Hadtudomány, 2011/1–2. pp. 12–28.
- JP 3-13 Joint Publication 3-13 Information Operations, 2014.
- MCM-0041-2010 MC Position on the Use of Effects in Operations, 2010.
- MCM-0052-2006 MC Position on an Effect Based Approach to Operations, 2006.
- Vego, Milan: Effects-Based Operations: A Critique. Joint Force Quarterly, 2006. Vol. 41. No. 2. pp. 51–57. ISSN 1559-6702. <http://www.dtic.mil/doctrine/jfq/jfq-41.pdf> (Letöltve: 2016. 11. 12.)